

Tulpen uit Wageningen

Plantenfysioloog Blaauw leerde tulpenkwekers begin vorige eeuw hoe ze de ingebouwde wekker van hun bollen moesten instellen. Daardoor bloeien Nederlandse tulpen overal ter wereld op het juiste moment. Nog altijd is groeiregulatie belangrijk in het Wageningse onderzoek. Nu om de bollen klimaatbestendig te maken.

TEKST ALEXANDRA BRANDERHORST FOTO GETTY IMAGES

De allereerste beurshype ter wereld was de tulpenrage, die uitbrak vlak na de introductie van de tulp in Nederland. Op het hoogtepunt, in 1637, betaalden bollenspeculanten evenveel voor een zak tulpenbollen als voor een rij Amsterdamse grachtenpanden. Ook al is de tulpenbol zijn gewicht niet meer in goud waard, vandaag de dag staat bijna de helft van de Nederlandse bloembollenvelden vol tulpen. Dankzij Wageningse onderzoek van bijna honderd jaar geleden kunnen de telers het

hele jaar door tulpen naar alle windstreken exporteren.

De meest gekweekte bloembol van Nederland is echter gevoelig voor temperatuurschommelingen en dus voor klimaatverandering. Daarom kijken wetenschappers hoe de tulp ook in de toekomst kan blijven bloeien. 'Om te kunnen blijven genieten van deze voorjaarsbloemen, onderzoeken we hoe ze hun ontwikkeling en groei aanpassen aan wisselende klimaatomstandigheden', vertelt de Wageningse 'bollenprofessor'

Richard Immink. Hij treedt daarmee in de voetsporen van hoogleraar plantenfysiologie Anton Hendrik Blaauw, die vanaf 1918 onderzoek deed naar groeiregulatie bij tulpen. Tulpen komen oorspronkelijk uit de bergen in Turkije, waar ze in het relatief korte voorjaar uitbundig bloeien, tussen de koude winters en hete zomers in. Door de bloembollen te koelen en daarna in een warme kas te zetten, kan de bloei met maanden worden vervroegd, ontdekten bollenkwekers begin twintigste eeuw. Blaauw verfijnde dat sys-

teem en vond ook uit dat je de bloei een half jaar kunt verschuiven als je de bollen eerst verwarmt en dan koelt. Dat maakt ze ook geschikt voor export naar het zuidelijk halfrond, waar ze dan na verscheping in de lente uitkomen. De plantenfysioloog leerde de bollenkwekers om met temperatuurbehandelingen de ingebouwde wekker van de bloembollen precies in te stellen. Daarmee legde hij de basis voor de wereldwijde export van tulpenbollen. Nederland voerde in 2016 voor 1,2 miljard euro aan bloembollen uit,

met de tulp op afstand op nummer 1. 'Blaauw stelde door microscopisch onderzoek vast dat door warmte het nieuwe bloemknopje in het hart van de bol al wordt aangelegd voor het afsterven van de oude bloem. Wij volgen zijn onderzoek op met moderne moleculaire technieken en hebben ontdekt dat een bol al weken voor er iets te zien is aan het groeipuntje in de bol, besluit te gaan bloeien', legt Immink uit. Het onderzoek kan ervoor zorgen dat tulpen ondanks de zachte winters en vervroegde

lentes op het juiste moment kwalitatief goede bloemen vormen. 'We krijgen meer kennis over het groeiproces. Deze informatie kunnen kwekers gebruiken om de optimale bewaaromstandigheden te bepalen voor bloei op afroep. Ook zijn we straks in staat te bepalen welke tulpen genetisch gezien beter met warm weer omgaan. Met deze varianten kunnen veredelaars in de toekomst mooie, klimaatbestendige tulpenrassen ontwikkelen.' ■
www.wur.nl/klimaatbestendige-tulp